

exet

2. klubaften i 2015

Der 'var gået ged' i Lars Bos kalender, derfor kom klubaftenens tema først på programmet med en lille times forsinkelse. I ventetiden underholdt Sven E. med et oplæg om forskellige anduvningsmuligheder frem til feriefarvandet i Bohus län.

Lars Bo fra Ullman sails var klar kl 20 med et veloplagt indslag om moderne sejldesign og orientering om sejlofftet Ullman Sails.

Sejlofftet har positioneret sig på verdensmarkedet i et outsourcing koncept med sejldesign i Sydafrika – Capetown og Durban. Her har loftets grundlægger, Jan Reubers, og Dave Ullman indgået en makkerskabsaftale, hvor Ullman Sails er licenstagere. På traditionel vis producerer sejlofftet 'hvide sejl', som vi kender det, udstyret med symaskiner, laserskæremaskine, lamineringsmaskine, 350 stærkt engagerede medarbejdere i Capetown og 75 i Durban. I Capetown arbejdes i toholdskift. Natholdet producerer standardsejl (bl.a. til udlejningsbureauet Moody, der har placeret udlejningsbåde over hele kloden). Specialdesignede sejl produceres af dagholdet.

Tidligere fik Ullman Sails syet sejl i Kina. Men en række forhold var efterhånden ikke længere optimale. Kineserne er venlige folk, som smiler og siger 'ja' til (næsten) alting. Men det holder ikke altid, når resultatet når frem. Dertil kommer en u hensigtsmæssig tidsforskydning: Når kineserne producerer, sover vi. Et telefonopkald fra Kina til afklaring af noget uventet i produktionen kommer meget forstyrrende hos os midt om natten. Her er Sydafrika en fordel i samarbejdsforholdet: Sydafrika ligger i samme tidszone som vi med kun en times forskydning.

Birgit & Sven Erik Bruun

Bedervej 25 – DK-8320 Mårslet tlf. +45 8629 2429 mobil +45 2121 1533

Langt den største del af produktionen (op mod 90% Worldwide) er syede, hvide sejl. Resten er støbte sejl: laminatsejl, membransejl.

En tremandsgruppe står for Ullmans sejldesign. Opgaverne fordeles, så de lander hos den sejldesigner, hvis kernekompetencer svarer til den aktuelle opgave i bådtype og størrelse. Således ligger opgaverne til de mindre både (under 40 fod) hos Lars Bo som chefdesigner.

Tidligere tiders hemmeligholdelse er en saga blot. I dag hedder konceptet: Samarbejde og erfaringsDELING. Designerne er fælles om et unikt designsoftware, der bl.a. muliggør animationer under forskellige vindforhold. Via internettet står designerne og produktionen i nær kontakt. Data overføres lynhurtigt elektronisk.

Processen omkring sejldesignet til en kapsejlsbåd og en turbåd er den samme. Opgaven skal defineres. Båd og rig skal måles op. Punkter og mål sættes ind på en figur i designprogrammet, som muliggør, at man kan se og zoome ind og ud på alle detaljer på skærmen, herunder hvorledes sejl og rig arter sig under forskellige forhold. Elementerne (skrog /mast/rig/sejl) kan ses sammen eller enkeltvis. Alt kan vendes og drejes 360° på alle plan og i alle retninger. Vindens passage hen over sejldugen analyseres og iagttages optisk. Under sejloptimeringen vurderes de fremadgående kræfter, mens den opbremsende effekt minimeres – det gælder uanset båd størrelse. Der testes, hvor der skabes turbulens og hvorledes forsejlets vindafkast påvirker storsejlet. Skaber fokken problemer (for lidt plads i toppen mellem fok og mast, hvor afgangsluften komprimeres og giver bagluft i storsejlet) kan problemet løses ved at klippe toppen af forsejlet, så luftmængden kan passere uden at sende turbulens ind i storsejlet. I toppen sættes en skråt stillet, bagudrettet sejlpind, som styrer sejlets øverste hjørne fra forstaget.

Forholdene omkring storsejlet efterses på tilsvarende vis: Hvordan slipper det luften hele vejen langs agterliget? – Hvor er der turbulenser? - Trimmuligheder... og meget mere.

Lars Bos spidskompetence er design af "upwind-sejl" til både på op til 40 fod. Forud for sejldesignet går en opmåling af skrog og rig – **også på standardbåde**. For også her foretages ændringer langs hen ad vejen, måske allerede fra værftet. Intet arbejde er så dumt, som at skulle lave ændringer på nye sejl, fordi der ikke er taget højde for faktuelle mål. Derfor måles alle både, før designarbejdet påbegyndes. Samtidig er der god anledning til at drøfte skippers ideer og sejladsmønstre.

Er der tale om "downwind-sejl" overlades opgaven til designmakkeren i Australien, Bruce Hallice.

Gennemsnitsstørrelsen, som Ullman Sails producerer sejl til, er 50-fods både. Sejloftet har kontakter og erfaringsudveksling med verdensomsejlere, bl.a. sydpolarsejleren Skip Novac, der fortrøstningsfuldt sejler rundt i Sydhavet i vind med 40m/sek og mere. Han er ekspert i stærkt grej. Når naturen går helt amok sætter han sin mindste jib (som han bakker på) og reber storsejlet optimalt. Så styrer han båden op i 30° til vinden og surrer roret, inden han går under dæk og afventer bedre tider... Det skal grejet kunne holde til. Skip Novac og andre ekstremsejlere har brug for en dug, der indfrier de krav oceanerne stiller. Vi, der sejler på Århus Bugt og Kattegat, er godt hjulpe med et kvalitetssejl i en Contender®-dug.

Sejloftet i Sydafrika er åbent for virksomhedsbesøg. Skulle vejen falde forbi på de kanter, så send en besøgsanmeldelse gennem Lars Bo.

Referat:

Sven E. Bruun/14. februar 2015

